

**Migration flows and integration policies data
evidence and best practices in the EU
22-23 November 2018
Athens, Greece**

**«Τοπική διάσταση της ένταξης»
*Local dimension of integration policies***

Δρ. Βιτσεντζάτος Αθανάσιος
*Προϊστάμενος Δ/σης Κοινωνικής Ένταξης
Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής
Γενική Γραμματεία Μεταναστευτικής
Γενική Δ/ση Μεταναστευτικής Πολιτικής
E-mail: int.policy@immigration.gov.gr*

Εθνική Στρατηγική για την Ένταξη (Ε.Σ.Ε.)

- Οι νέες ανάγκες σε εθνικό και διεθνές επίπεδο = Αναθεώρηση εθνικής στρατηγικής για την κοινωνική ένταξη
- Πλήθος κοινωνικών, πολιτικών, οικονομικών εξελίξεων δημιουργούν νέα βάση για την άσκηση αναθεωρημένης ενταξιακής πολιτικής
- **Σύνταξη νέας Ε.Σ.Ε.:** Εγκρίθηκε από το Κυβερνητικό Συμβούλιο Κοινωνικής Πολιτικής (ΚΥ.Σ.ΚΟΙ.Π.) Ιούλιο 2018 και αφορά σε 9 άξονες δράσεις με συγκεκριμένα μέτρα και δράσεις ανά άξονα.
- Στρατηγική Ένταξης – Ομάδες στόχοι: δικαιούχοι διεθνούς προστασίας, δικαιούχοι ανθρωπιστικού καθεστώτος, αιτούντες άσυλο, μετανάστες, ευάλωτες ομάδες (π.χ. ασυνόδευτα ανήλικα)
- Ρόλος ΥΜΕΠΟ: συντονιστικός έναντι όλων των εμπλεκομένων (Υπουργεία, Απ. Διοικήσεις, Τ.Α., ΚτΠ κ.α.)

Άξονες Ε.Σ.Ε.

- Άξονας 1: Συνεργασία με την Τοπική Αυτοδιοίκηση για την προώθηση της Ένταξης σε Τοπικό Επίπεδο
- Άξονας 2: Πρόσβαση σε βασικά αγαθά και υπηρεσίες
- Άξονας 3: Προώθηση της ένταξης στην εκπαίδευση
- Άξονας 4: Προώθηση της ένταξης στην αγορά εργασίας
- Άξονας 5: Διαπολιτισμικότητα
- Άξονας 6: Συμμετοχή στα Κοινά
- Άξονας 7: Καταπολέμηση Ρατσισμού και Ξενοφοβίας
- Άξονας 8: Στοχευμένες Πολιτικές ευάλωτων κοινωνικών ομάδων (π.χ. συμβουλευτικές υπηρεσίες mentoring για γυναίκες, ασυνόδευτα, ΑΜΕΑ).
- Άξονας 9: Στοχευμένες Πολιτικές για 2^{ης} Γενιάς Μετανάστες (π.χ. σχολεία δεύτερης ευκαιρίας κ.α.)

Εθνική Στρατηγική Ένταξης:

Άξονας 1: «Συνεργασία με την Αυτοδιοίκηση για την προώθηση της ένταξης σε τοπικό επίπεδο»

- Κομβικός ο ρόλος της Τ.Α. για την επιτυχία της ΕΣΕ: Στόχος Άξονα 1 η κινητοποίηση της Τ.Α. σε θέματα ένταξης

- Γιατί η Τ.Α.:
- (α) Βάσει της αρχής της επικουρικότητας της Ε.Ε. - εγγύτερο σημείο στον πολίτη,
- (β) νεοαφιχθέντες πληθυσμοί σε τοπικό επίπεδο,
- (γ) Γιατί στο τοπικό επίπεδο υφίσταται η αλληλεπίδραση γηγενούς & μεταναστευτικού πληθυσμού = αποφυγή απομόνωσης και γκετοποίησης

Ενδεικτικά Μέτρα Άξονα 1: Συνεργασία με Τ.Α. / Πρώθηση της Ένταξης σε τοπικό επίπεδο (Α)

- Σε αυτήν την κατεύθυνση δράσεις Άξονα 1 ΕΣΕ: όπως η υποστήριξη και επέκταση της λειτουργίας των Κέντρων Ένταξης Μεταναστών (ΚΕΜ), ως παραρτήματα των Κέντρων Κοινότητας των Δήμων (άρθρο 4, ν.4368/2016). Σήμερα λειτουργούν 11 ΚΕΜ σε 10 Δήμους.
- Στον ίδιο άξονα: Κατάρτιση Ολοκληρωμένου Σχεδίου Δράσης για την Ένταξη από τους δήμους και δημιουργία του Δικτύου Δήμων για την Ένταξη
- Άλλα μέτρα στον άξονα 1: Δράσεις Ένταξης σε τοπικό επίπεδο:
- Πιλοτικό πρόγραμμα ολοκληρωμένων παρεμβάσεων ένταξης δικαιούχων διεθνούς προστασίας: πιλοτικό μοντέλο με βάση το οποίο η Τ.Α. μπορεί να διαχειριστεί την ένταξη (ολοκληρωμένες παρεμβάσεις ένταξης: στέγαση, ψυχοκοινωνική υποστήριξη, συμβουλευτική εργασίας κ.α.) – Πρόγραμμα HELIOS
- Υπαγωγή των δικαιούχων διεθνούς προστασίας σε πρόγραμμα βραχυπρόθεσμης στέγασης: Γεωγραφική επέκταση του προγράμματος HELIOS σε όλη την επικράτεια: υπαγωγή των προσφύγων σε πρόγραμμα βραχυπρόθεσμης στέγασης σε διαμερίσματα (5.000 ωφελούμενοι / διάρκεια έως και 6 μήνες). Σκοπός, η εξασφάλιση της προστασίας τους μετά την αναγνώριση του καθεστώτος πρόσφυγα, η αποπομπή από το σύστημα υποδοχής και η ομαλή μετάβαση – ένταξη στην ελληνική κοινωνία

Λειτουργία Κέντρων Ένταξης Μεταναστών

WHAT

- Κέντρα Ένταξης Μεταναστών (ΚΕΜ) Παραρτήματα Κέντρων Κοινότητας των Δήμων που έχουν κατ'ελάχιστον 2.000 νόμιμα διαμένοντες μετανάστες
- Ανάπτυξη ενός τοπικού σημείου αναφοράς για τους νόμιμα διαμένοντες πολίτες τρίτων χωρών, τους δικαιούχους διεθνούς προστασίας και τους αιτούντες άσυλο

WHEN

- Σχεδιασμός: Χειμώνα 2016/ Προσκλήσεις: καλοκαίρι 2016/Έναρξη λειτουργίας: μέσα στο 2017 (τα περισσότερα ΚΕΜ)

HOW

- Συνεργασία Γενικής Γραμματείας Μεταναστευτικής Πολιτικής - Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού και Παρακολούθησης Δράσεων του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου
- Χρηματοδότηση από τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα
- Λειτουργία 11 ΚΕΜ σε 10 Δήμους της χώρας

Σύνολο ΚΕΜ

Περιφέρεια Αττικής	Δήμος Αθηναίων: 1 σταθερή & 1 κινητή μονάδα
	Δήμος Πειραιώς
	Δήμος Καλλιθέας
Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου	Δήμος Λέσβου
Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας	Δήμος Ανδραβίδας Κυλλήνης
Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας	Δήμος Θεσσαλονίκης
	Δήμος Κορδελιού - Ευόσμου
Περιφέρεια Κρήτης	Δήμος Ηρακλείου
Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας	Δήμος Θηβαίων
	Δήμος Λαμιέων

Στελέχωση ΚΕΜ

- Διαπολιτισμικός Μεσολαβητής
- Κοινωνικός Λειτουργός εξειδικευμένος σε θέματα μεταναστών/ μειονοτήτων ή/και κοινωνικού αποκλεισμού
- Νομικός με εξειδίκευση σε θέματα μεταναστευτικού και εργατικού δικαίου
- Ψυχολόγος με εξειδίκευση στο μετατραυματικό στρες και σε άτομα πολλαπλά ευάλωτα

Παρεχόμενες Υπηρεσίες ΚΕΜ

Ενημέρωση για θέματα ένταξης μεταναστών

Θέματα που τους αφορούν όπως π.χ. για δράσεις γλωσσικής κατάρτισης ενηλίκων

Δικτύωση

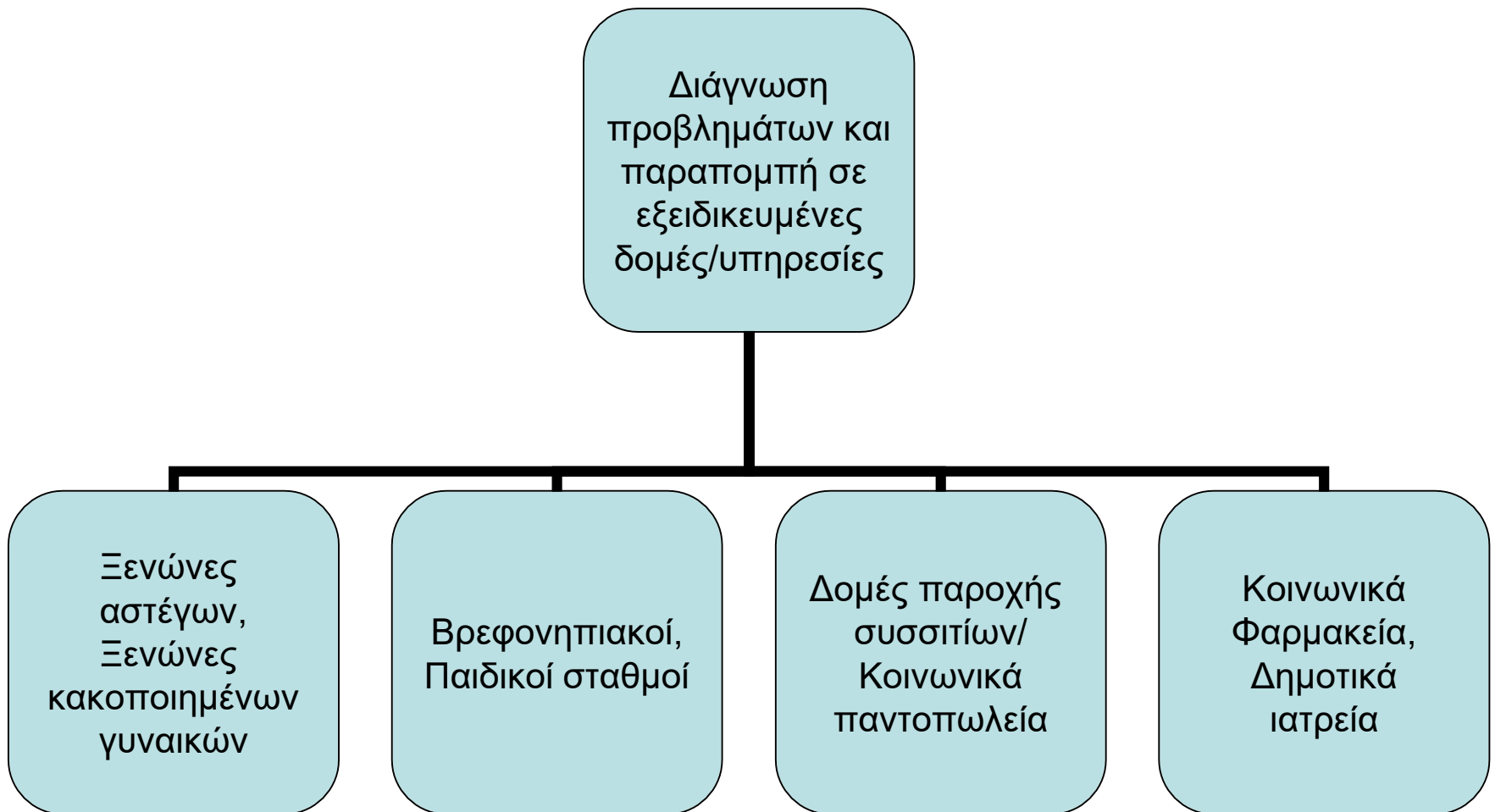
Δικτύωση με άλλα ΚΕΜ και λοιπές σχετικές υπηρεσίες/φορείς

Εξυπηρέτηση, συμβουλευτική στήριξη

- Ανάπτυξη μαθησιακής στήριξης παιδιών μεταναστών/δικαιούχων διεθνούς προστασίας προσχολικής και σχολικής ηλικίας
- Παροχή κοινωνικο-ψυχολογικής στήριξης σε μετανάστες και δικαιούχους διεθνούς προστασίας και ιδιαίτερα στις ευάλωτες ομάδες αυτών
- Προαγωγή του εθελοντισμού
- Ευαισθητοποίηση της τοπικής κοινωνίας/καταπολέμηση της ξενοφοβίας και του ρατσισμού
- Στήριξη της συμμετοχής των μεταναστών/δικαιούχων διεθνούς σε ομάδες, συλλόγους κλπ

Παρεχόμενες Υπηρεσίες ΚΕΜ

Συνεργασία και παραπομπή αιτημάτων σε άλλες σχετικές δομές, υπηρεσίες και φορείς

Παρεχόμενες Υπηρεσίες ΚΕΜ

Συνεργασία και παραπομπή αιτημάτων σε άλλες σχετικές δομές, υπηρεσίες και φορείς

Παραπομπή
αιτημάτων/
συνεργασία για
ένταξη των
ομάδων-στόχος

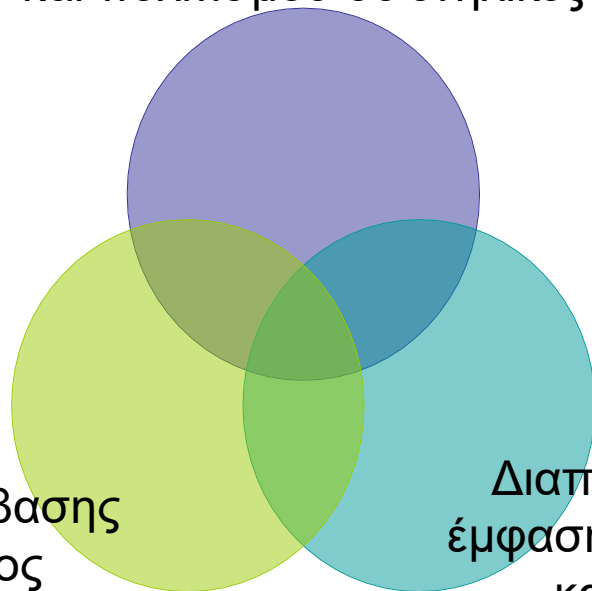
Προγράμματα
εκμάθησης
γλώσσας/
Προγράμματα
κατάρτισης

Προγράμματα
αναγνώρισης
δεξιοτήτων και
τίτλων από την
αλλοδαπή

Προγράμματα
απασχόλησης
(συνεργασία με την
τοπική αγορά
εργασίας για
απόκτηση πρόσβασης
μέσω counseling και
mentoring

Παράλληλες δράσεις ΚΕΜ

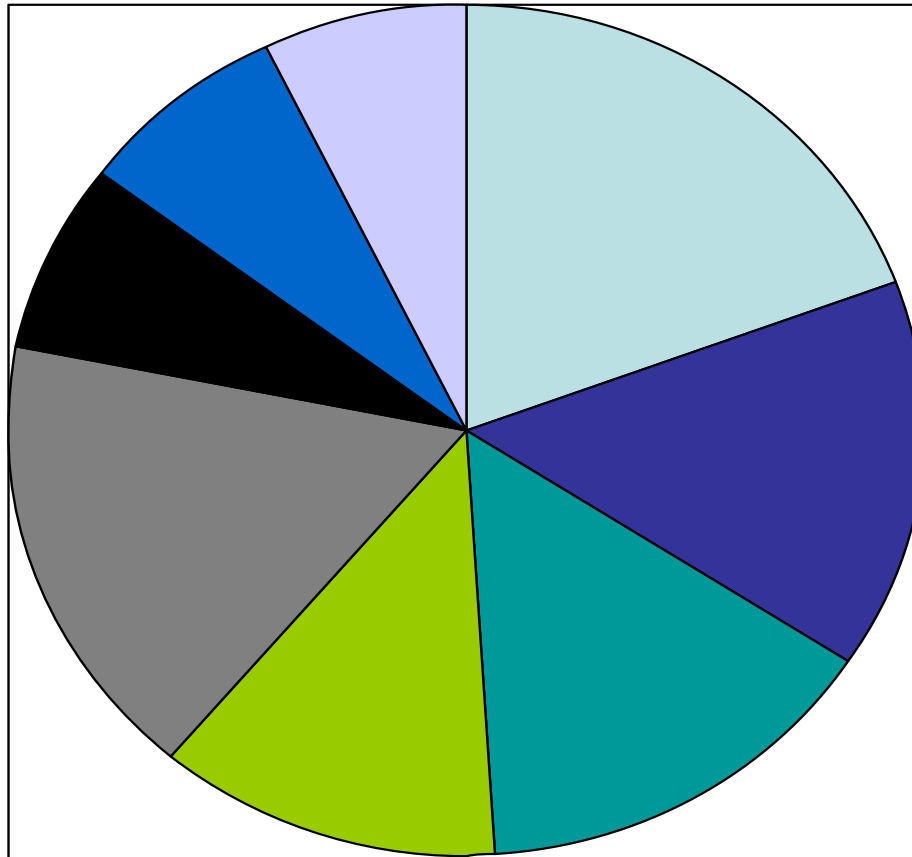
Μαθήματα ελληνικής γλώσσας
και στοιχείων ελληνικής ιστορίας
και πολιτισμού σε ενήλικες

Προώθηση της πρόσβασης
των ομάδων στόχος
στην αγορά εργασίας

Διαπολιτισμικές δράσεις με
έμφαση τη συνύπαρξη παιδιών
και νέων αλλοδαπών
και γηγενών

Βασικά αιτήματα ατόμων που απευθύνονται στα ΚΕΜ

- Αιτήματα προνοιακού χαρακτήρα (π.χ. ΚΕΑ)
- Συμβουλευτική για εξεύρεση εργασίας
- Υλική βοήθεια (σίτιση, είδη πρώτης ανάγκης κλπ)
- Ψυχοκοινωνική στήριξη
- Συμβουλευτική για νομιμοποιητικά έγγραφα/ νομική συνδρομή
- Στέγαση
- Υπηρεσίες Υγείας/Ιατροφαρμακευτική περίθαλψη
- Εκμάθηση γλώσσας

Εθνική Στρατηγική Ένταξης

Άξονας: «Συμμετοχή στα κοινά»

- Σε αυτόν τον άξονα: μέτρα που αφορούν στην ενεργοποίηση των Συμβουλίων Ένταξης Μεταναστών, ενίσχυσης του ρόλου τους μέσω νομοθετικής ρύθμισης και δημιουργία συντονιστικού συμβουλίου ΣΕΜ
- Δράσεις για την δημιουργία μεικτών ομάδων εθελοντών και δικτύωση μέσω των ΚΕΜ
- Δράσεις ενθάρρυνσης συμμετοχής στα κοινά, των αιτούντων άσυλο και των προσφύγων μέσω αθλητισμού
- Γενικά δράσεις που προωθούν τη συμμετοχή με στόχο την ένταξη στη δημόσια ζωή της Χώρας

Ο Θεσμός των Συμβουλίων Ένταξης Μεταναστών και Προσφύγων (ΣΕΜΠ)

ΣΕΜΠ

Συμβουλευτικό όργανο σε επίπεδο Δήμου, με αποστολή την ενίσχυση της ένταξης των μεταναστών και προσφύγων στην τοπική κοινωνία

Νομικό Πλαίσιο

- Άρθρο 78 του ν. 3852/2010
«Πρόγραμμα ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ»
- Άρθρο 79 του ν. 4555/2018
«Πρόγραμμα ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι»

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΣΕΜΠ

- Καταγραφή και διερεύνηση προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι μετανάστες και πρόσφυγες ως προς την ένταξη τους στην τοπική κοινωνία
- Υποβολή εισηγήσεων προς το δημοτικό συμβούλιο για την ανάπτυξη τοπικών δράσεων προώθησης της ομαλής κοινωνικής ένταξης
- Διοργάνωση εκδηλώσεων ευαισθητοποίησης και ενίσχυσης της κοινωνικής συνοχής του τοπικού πληθυσμού

ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΜ (πλέον ΣΕΜΠ)

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΕΜ (ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ 2016)
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ	10
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	19
ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	4
ΗΠΕΙΡΟΥ	3
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	4
ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	0
ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	11
ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	8
ΑΤΤΙΚΗΣ	17
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	9
ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	1
ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	9
ΚΡΗΤΗΣ	8
Σύνολο	103

Πηγή: Δράση του ΕΤΕ 1.1.γ/13 «Πρόγραμμα υποστήριξης Συμβουλίων Ένταξης Μεταναστών για το σχεδιασμό και την υλοποίηση δράσεων ένταξης σε τοπικό επίπεδο»

Ευχαριστώ για την προσοχή σας!

Διεύθυνση Κοινωνικής Ένταξης

(+30) 213 136 1015

Int.policy@immigration.gov.gr